

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД

Годишњи извештај о раду
Инспекције за надзор над правним субјектима који се баве издавањем и
стављањем у промет картографских публикација
за 2021. годину

Београд, фебруар 2022. године

Садржај

1. Увод.....	2
2. Циљ и сврха.....	2
3. Правни оквир.....	2
4. Активности и мере које су спроведене у циљу превентивног рада инспекције.....	3
5. Општи показатељи рада инспекције.....	4
6. Постигнути резултати рада инспекцијског надзора.....	4
7. Правни субјекти који се баве издавањем картографских публикација над којима су извршене саветодавне посете 2021. године.....	5
8. Поднети захтеви на основу ранијих саветодавних посета.....	8
9. Нови облици едукативних средстава за основну и средње школе.....	10
10. Ресурси.....	10
11. Делотворност.....	10
12. Закључак.....	11

1. Увод

Републички геодетски завод (у даљем тексту: РГЗ), сходно одредбама члана 10. став 1. тачка 21. Закона о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 - УС, 96/2015, 47/2017 - Аутентично тумачење, 113/2017 - др. закон, 27/2018 - др. закон, 41/2018 - др. закон, 9/2020) у оквиру свог делокруга врши инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација односно публикација са картографским садржајем.

Одредбама члана 44. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон, 95/2018) утврђена је обавеза доношења Годишњег извештаја о раду инспекције за надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација.

2. Циљ и сврха

Општи циљ Годишњег извештаја о раду Инспекције за надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација и публикација са картографским садржајем (у даљем тексту: Инспекција), је да покаже делотворност и неопходност рада Инспекције.

Сврха израде Годишњег извештаја о раду Инспекције је утврђивање степена остварености годишњег плана као и упознавање и регистраовање нових правних субјеката који се баве картографским издаваштвом.

Циљ инспекцијског надзора и саветодавних посета није кажњавање надзираног субјекта него стимулисање правних субјеката да поштују важеће прописе у поступку израде, издавања и стављања у промет картографских публикација.

Основни радни циљ Инспекције јесте контрола ажуности и веродостојности картографских публикација, као и публикација са картографским садржајем путем провере свих елемената који су релевантни за Инспекцију. Провера елемената карте кроз израду картографског елабората и примену важећих прописа има за циљ, одржавање кредитibiliteta карте као једног од облика представљања простора.

3. Правни оквир

Правни оквир за вршење инспекцијског надзора у области издавања и стављања у промет картографских публикација чине: Закон о државном премеру и катастру, Правилник о издавању картографских публикација ("Службени гласник РС", број 38/2018), Закон о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/2015-3, 44/2018-27 (др.закон), 95/2018-383), Закон о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - УС, 66/2019) и Закон о издавању публикација. („Службени гласник РС“, бр. 37/1991, 53/1993 - др. закон, 67/1993 - др. закон, 48/1994 - др. закон, 135/2004, 101/2005 - др. закон).

Поступак инспекцијског надзора над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација односно публикација са картографским садржајем прописан је одредбама Закона о државном премеру и катастру и Законом о инспекцијском надзору.

Одредбама члана 156. став 1. Закона о државном премеру и катастру и члана 2. Правилника о издавању картографских публикација, картографске публикације су: основна државна карта, дигитални ортофото, дигитални модел терена, снимци из ваздуха, географске, топографске, прегледне, тематске, неме и друге карте, планови територије Републике Србије или њеног дела, топографски планови и скице, атласи, глобуси, вежбанке, албуми и каталогози карата свих врста и издања, прегледни листови карата и планова, дигитални подаци и базе података о простору и друге публикације са картографским садржајем израђене на начин и под условима из Правилника, које су умножене ради издавања у смислу закона којим се уређује област издавања публикација.

Чланом 156. став 3. Закона о државном премеру и катастру и чланом 8. Правилника о издавању картографских публикација прописано је да се картографске публикације могу издавати и стављати у промет искључиво уз претходну сагласност РГЗ-а.

Сходно одредбама члана 176. тачка 5. Закона о државном премеру и катастру у вршењу инспекцијског надзора над правним субјектом који се бави издавањем и стављањем у промет картографских публикација, инспектор проверава:

- територију представљања,
- размер, односно ниво геоинформација,
- пројекцију и друге математичке елементе,
- државну границу и
- картографске изворе и начин њиховог стицања.

Одредбама члана 2. став 8. Закона о ауторском и сродним правима утврђено је да се ауторским делом сматра картографско дело (географске и топографске карте). Аутор картографског дела је физичко лице или више физичких лица, коаутора дела. Под условима прописаним овим законом, и правно лице може бити носилац ауторског права на картографском делу. Картографско дело се може израдити само помоћу законито стечених картографских извора.

Чланом 1. став 2. Закона о издавању публикација одређено је да је географска карта публикација која мора да садржи све елементе утврђене одредбама члана 6. наведеног Закона. На свакој публикацији се морају означити: име аутора, имена других сарадника, наслов, односно наслов на извornом језику и остали подаци о изворнику ако је публикација превод, име преводиоца, које је издање по реду, име уредника публикације, назив и седиште издавача и штампарије, место и година штампања, место и година штампања извornог издања када је реч о новом издању, број примерака публикације, ISBN број (међународни стандардни број књиге), а на периодичним публикацијама ISSN број (међународни стандардни број за периодичне публикације) и ознака С (copyright) с именом носиоца ауторског права и годином првог објављивања. На географској карти објављује се и име лица које је дало стручно мишљење.

4. Активности и мере које су спроведене у циљу превентивног рада инспекције

Основне активности Инспекције у 2021. години су биле службене саветодавне посете над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација.

Током 2021. године извршено је укупно 12 саветодавних посета.

У циљу превентивног деловања, контролне листе указују Инспекцији на степен ризика тј. степен реализације услова потребних за добијање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација

Током 2021. године није било утврђивања нерегистрованих субјеката посредством контролних листа.

Већина контролних листа се користило за самопроверу у оквиру правних субјеката који се баве издавањем картографских публикација, на основу којих подносе Захтеве за добијање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација и публикација са картографским садржајем.

5. Општи показатељи рада Инспекције

Током 2021. године активностима овлашћеног лица за инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем картографских публикација и публикација са картографским садржајем, битно су смањене штетне последице које би настале у поступку издавања и стављања у промет картографских публикација за 12 правних субјеката који су обухваћени саветодавним посетама.

Овлашћено лице за инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација је током 2021. године превентивним деловањем, достављањем акта о примени прописа и саветодавним посетама у потпуности остварило своју функцију.

На рад овлашћеног лица за инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација током 2021. године није било приговора и притужби.

Овлашћено лице за инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација током 2021. године није похађало ни један програм стручног усавршавања.

6. Постигнути резултати рада инспекцијског надзора

Постигнути резултати рада инспекцијског надзора посредством службених саветодавних посета и препорука надзора, огледају се у броју поднетих и решених захтева за давање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација односно публикација са картографским садржајем.

С обзиром, да је током рада овлашћеног лица за инспекцијски надзор над субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација, утврђен велики одазив и ажуран однос издавача према обавези подношења захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација и публикација са картографским садржајем у различитим издањима правних субјеката, нагласак је био на службеним саветодавним посетама, које су се показале делотворно.

Очекивање је било да током 2021. године због познате ситуације са COVID -19, број поднетих захтева за давање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација буде мањи него 2020. године. Међутим, радом овлашћеног лица за инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација и Сектора за правне послове, број саветодавних посета и поднетих захтева у 2021. години је већи од планираног:

- планирано 8, а извршено је 12 саветодавних посета;
- планирано је доношење 150 решења о давању сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација а донето је 245 решења о давању сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација и публикација са картографским садржајем, што је за 36% више од претходне године.

Од правних субјеката који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација и публикација са картографским садржајем у претходној години посебно се истиче „Географски факултет Универзитета у Београду“, Студентски трг 3/III, Београд, ажурношћу, садржајном и детаљном израдом документације за подношење захтева у квантитативном и квалитативном смислу (поднето је 51 Захтев).

7. Правни субјекти који се баве издавањем картографских публикација над којима су извршене саветодавне посете 2021. године

МАРТ 2021. ГОДИНЕ

- Интерсистем д.о.о.

Обављена је службена саветодавна посета дана 24.03.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Стеве Жигона бр. 8-10, у Београду.

Приликом саветодавне посете, овлашћено лице за инспекцијски надзор уочила је моделе публикација у изради, за које је потребно поднети Захтеве за издавање и стављање у промет.

Издавачкој кући „ИНТЕРСИСТЕМ д.о.о., Београд“ је наложено да у складу са Законом и Правилником о издавању картографских публикација, поступа по препорукама датим у допису са препорукама.

Уз публикације поднети су уредно попуњени захтеви, елаборати, поднети докази о стручној спреми уредника, рецензента, начину стицања картографских извора као и потврде о плаћеним таксама.

Поднето је 12 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет у 2021. години.

АПРИЛ 2021. ГОДИНЕ

- Евро Сумар д.о.о.

Дана 06.04.2021. године, EURO SUMAR d.o.o. је позвао овлашћено лице за инспекцијски надзор над картографским публикацијама у оквиру Републичког геодетског завода, у саветодавну посету ради пружања саветодавне помоћи око стављања у промет карата у навигационим уређајима за српско тржиште, чији је носилац ауторског права фирма HERE.

Посета је обављена 08.04.2021. године, у 11 часова у просторијама правног субјекта на адреси Војислава Илића 145, Београд.

- HERE д.о.о.

Обављена је службена саветодавна посета дана 07.04.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Омладинских бригада 90/Б, у Београду

Овом посетом наложено је да се исправе све спорне границе и на одговарајући начин прикаже административна линија са Аутономном Покрајином Косово и Метохија и граница са Хрватском на Дунаву. Карте које се стављају у промет у Републици Србији морају бити усклађене са важећим прописима Републике Србије.

Поднет је 1 Захтев за добијање сагласности за стављање у промет у 2021. години.

МАЈ 2021. ГОДИНЕ

- Завод за заштиту природе

Обављена је службена саветодавна посета дана 26.05.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Др Ивана Рибара 91, у Београду.

Поводом уочених пропуста и недостатака, у циљу њиховог исправљања и обезбеђења законитог пословања и поступања, издате су препоруке о начину поступања код израде и издавања картографских публикација односно публикација са картографским садржајем.

Поднето је 8 захтева за добијање сагласности за стављање у промет публикација са картографским садржајем.

Том Том д.о.о.

Обављена је службена саветодавна посета дана 28.05.2021. године у седишту правног субјекта на адреси Милутина Миланковића 11г, у Београду.

Том Том је правни субјекат који се бави прометом навигационих карата за које је дужан да пре стављања у промет добије сагласност Републичког геодетског завода.

С тим у вези, било је неопходно да усагласи државну границу са званичном границом Републике Србије као и административну границу и начин исписивања Аутономних покрајина Војводина и Косово и Метохија.

Поднет је 1 Захтев за добијање сагласности за стављање у промет у 2021. години.

ЈУЛ 2021. ГОДИНЕ

- Фреска д.о.о. Klett д.о.о. Нови Логос д.о.о.

Обављена је службена саветодавна посета дана 07.07.2021. године у седишту правних субјекта на адреси: Маршала Бирјузова 3-5/VI.

Представници издавачких кућа: ФРЕСКА д.о.о., KLETT д.о.о. и НОВИ ЛОГОС д.о.о. су обавестили овлашћено лице да су све електронске публикације и мултимедијалне публикације идентичне са графичким приказом аналогних публикација, за које већ имају сагласност за издавање и стављања у промет Републичког геодетског завода.

У том смислу дат је приступ овлашћеном лицу за инспекцијски надзор електронским облицима публикација како би проверила истинитост навода представника надзираног субјекта

Овлашћено лице је обавештено да ће у наредном периоду бити поднет захтев за географски и историјски Атлас.

Издавачким кућама „ФРЕСКА д.о.о., Београд”, „KLETT д.о.о., Београд” и „НОВИ ЛОГОС д.о.о., Београд” је наложено да у складу са Законом и Правилником о издавању картографских публикација, поступа по препорукама датим у службеној белешци.

Издавачка кућа „ФРЕСКА д.о.о., Београд” поднела је 4 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет у 2021. години.

Издавачка кућа „KLETT д.о.о., Београд" поднела је 14 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет у 2021. години.

Издавачка кућа „НОВИ ЛОГОС д.о.о., Београд" поднела је 21 Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет у 2021. години.

Требало би нагласити да мултимедијалне публикације горе наведених издавачких кућа садрже елементе који нису у саставу уџбеника. Неке од њих имају додатне картографске садржаје и за њих је потребно поднети посебан Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет.

СЕПТЕМБАР 2021. ГОДИНЕ

- Географски факултет, Универзитета у Београду

Обављена је службена саветодавна посета дана 10.09.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Студентски трг 3/III, Београд.

Приликом саветодавне посете овлашћеном лицу за инспекцијски надзор представљен је модел уџбеника за који је потребна сагласност за издавање и стављање у промет, као публикација са картографским садржајем на чијем примеру је објашњена процедура изrade картографског елабората и подношења Захтева за издавање и стављање у промет.

Објашњена је и процедура добијања сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација прописана одредбама Правилника о издавању картографских публикација, поступак попуњавања Захтева за добијање сагласности, израда картографског елабората, навођење извора података, аутора и уредника карата у публикацијама, висина таксе прописана Законом о републичким административним таксама као и права Инспектора по Закону о инспекцијском надзору.

Поднет је 51 Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет публикација у 2021. години.

- Српско географско друштво

Обављена је службена саветодавна посета дана 10.09.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Студентски трг 3/III, Београд

Службена саветодавна посета имала је за циљ да упозна правни субјекат са правима и обавезама и да се пружи стручна помоћ у примени прописа, којима се утврђује издавање и стављање у промет картографских публикација. Објашњена је и процедура добијања сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација прописана одредбама Правилника о издавању картографских публикација, поступак попуњавања Захтева за добијање сагласности, израда картографског елабората, навођење извора података, аутора и уредника карата у публикацијама, висина таксе прописана Законом о републичким административним таксама као и права Инспектора по Закону о инспекцијском надзору.

Поднето је 6 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет у 2021. години.

- ЈП Завод за уџбенике и наставна средства

Обављена је службена саветодавна посета дана 17.09.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Обилићев венац 5, Београд.

Службена саветодавна посета, у овом случају, врши се на основу сазнања из средстава јавног информисања, да се на тржишту појавио уџбеник из Руског језика чији је издавач Завод за издавање уџбеника и наставних средстава у коме је представљена Република Србија без Аутономне Покрајине Косово и Метохија. После увида у спорну публикацију утврђено је да прикази у уџбенику из Руског језика нису карта у смислу одредби Правилника о издавању картографских публикација („Службени гласник РС“, број 38/2018).

Такође, наложено је надзираном субјекту да у будуће благовремено подноси Захтеве за добијање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација, односно публикација са картографским садржајем.

Поднето је 5 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет у 2021. години.

- Географски институт Јован Цвијић, САНУ

Обављена је службена саветодавна посета дана 18.09.2021. године у седишту правног субјекта на адреси: Ђуре Јакшића 9, Београд.

Службена саветодавна посета има за циљ да упозна правни субјекат са правима и обавезама и да се пружи стручна помоћ у примени прописа, којима се утврђује издавање и стављање у промет картографских публикација.

Приликом саветодавне посете овлашћеног лица за инспекцијски надзор представљена су издања која испуњавају услове за прецедуру добијања сагласности за стављање у промет од стране Републичког геодетског завода тј. публикације са картографским садржајем на чијем примеру је објашњена процедура израде картографског елабората и подношења Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет.

Објашњена је процедура и потребна документација коју би требало поднети уз Захтев за давање сагласности за издавање и стављање у промет картографске публикације као и публикације са картографским садржајем.

Поднето је 5 Захтева за добијање сагласности за стављање у промет у 2021. години.

8. Поднети захтеви на основу ранијих саветодавних посета

Ringer Axel d.o.o.

Поднето је 2 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Magic-map d.o.o.

Поднето је 16 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Вулкан д.о.о.

Поднето је 25 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

БИГЗ д.о.о.

Поднето је 9 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину

Туристичка организација Србије

Поднето је 4 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Герундијум д.о.о.

Поднето је 2 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

ЕДУКА д.о.о.

Поднето је 25 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

ДАТАСТАТУС д.о.о.

Поднет је 1 Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Лидл д.о.о.

Поднето је 2 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Креативни центар д.о.о.

Поднето је 2 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Катена мунди д.о.о.

Поднет је 1 Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Pulse office d.o.o.

Поднето је 15 Захтева за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

Нова школа д.о.о.

Поднет је 1 Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

ТО Пожега

Поднет је 1 Захтев за добијање сагласности за издавање и стављање у промет за 2021. годину.

9. Нови облици едукативних средстава за основну и средње школе

Уз уџбенике, радне свеске, листове, атласе и друге штампане додатке основном уџбенику за основну или средње школе, постоје и њихове електронске верзије које су најчешће идентичне са штампаном верзијом. Међутим, са развојем технологије али и великим количинама дигитално оријантисаног садржаја, појављују се као нови вид извора информација и интерактивног едуковања, мултимедијални додаци у основном и средњем образовању за различите предмете са елементима и информацијама којих нема у основним уџбеницима.

Треба нагласити да се од ове године врши надзор над израдом нових електронских издања као додатима основним училима, плановима и другим едукативним издањима.

10. Ресурси

Послове инспекцијског надзора над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација у 2021. години вршио је један државни службеник, за територију Републике Србије, који је овлашћен да врши инспекцијски надзор и преузима радње и изриче мере сходно одредбама члана 48. став 2. Закона о инспекцијском надзору.

Заједно са овлашћеним службеним лицем за инспекцијски надзор над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација, инспекцијском надзору је присуствовао и шеф одсека за имовинско-правне послове из Сектора за правне послове који је обављао управне и друге административне послове у вршењу инспекцијског надзора.

За обављање послова инспекцијског надзора коришћени су постојећи технички ресурси Републичког геодетског завода (возила, рачунари, простор и др.).

11. Делоторност

Извршена је процена одређених правних субјеката, код којих је утврђено да је степен ризика у границама средњег, с тим што је на основу увида у стање током посете, за поједине публикације неопходно подношење захтева за давање сагласности за издавање и стављање у промет. Издане су и препоруке како би усагласили своје пословање са прописима о изради и издавању картографских публикација, што су они учинили и о томе обавестили Инспекцију.

Ефикасност рада Инспекцијског надзора над правним субјектима који се баве издавањем и стављањем у промет картографских публикација посредством спроведених службених саветодавних посета, огледа се у броју поднетих и реализованих захтева за давање сагласности за издавање и стављање у промет картографских публикација.

Имајући у виду стање на тржишту Републике Србије, установљена је потреба да се настави са службеним саветодавним посетама пружањем стручне подршке како би што већи број субјеката био упознат са одредбама важећих прописа који уређују ову област.

12. Закључак

Основни циљ овог извештаја јесте да потврди неопходност увођења картографске делатности у правне оквире, у виду добијања сагласности за издавање и стављање у промет, утврђивањем ауторског права над публикацијама које су ауторско дело једног или више физичких лица; прибављањем картографске основе за израду нове публикације, уговором о преносу ауторског права и одређивањем неопходних математичких оквира у којима би требало да се налази једна карта (размера, пројекција, мрежа меридијана и паралела са означеним степенима, километарска мрежа, мрежа квадраната на плановима, легенда и др.)

Анализом стања у области деловања и коришћења информационих система Републичког геодетског завода (увидом у архиву издатих сагласности) долази се до закључка да је инспекцијски надзор својим превентивним, едукативним и информативним деловањем успео да број поднетих захтева за добијање сагласности оствари у нивоу већем од планираног, што је добар показатељ у ком правцу треба да настави са даљем радом Инспекција за надзор над правним субјектима који се баве издавањем картографским публикацијама и публикација са картографским садржајем.

Припремила: Наташа Урошев *UN*

Сагласна: Славица Дамљановић *CL*

Парафирала: Јелена Матић Вареница *JM*

